

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Οικονομικών

Θέμα: Καινοτομία – ΟΟΣΑ

Η αύξηση της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας αποτελούν από τα βασικότερα ζητούμενα στο σημερινό ιδιαίτερα δύσκολο ελληνικό οικονομικό περιβάλλον και που μπορούν να ανοίξουν το δρόμο για την ανόρθωση και ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Η καινοτομία, η έρευνα και η εκπαίδευση, η υψηλή τεχνολογία αποτελούν τομείς, στους οποίους έχουν επενδύσει σημαντικά τόσο σε επίπεδο κεφαλαίων αλλά και σε ανθρώπινους πόρους σχεδόν όλα τα ανεπτυγμένα οικονομικά κράτη του πλανήτη.

Επιτυχημένα παραδείγματα οικονομιών, που αναπτύχθηκαν βασιζόμενες στην τεχνολογική καινοτομία είναι η Ταιβάν και η Νότια Κορέα, και πιο πρόσφατα η Κίνα, η Ινδία, το Ισραήλ, ενώ σε ευρωπαϊκό επίπεδο διακρινόταν μέχρι πριν λίγα χρόνια η Ιρλανδία που την προηγούμενη δεκαετία επένδυσε την ανάπτυξη της οικονομίας της σε σημαντικό βαθμό σε τεχνολογίες αιχμής, αλλά που τώρα κυριαρχεί η Γερμανία και η οποία άρχισε να δραστηριοποιείται σημαντικά στον τομέα αυτό μετά το στάδιο της ενοποίησης του ανατολικού με το δυτικό τμήμα της.

Για την Ελλάδα, τα στοιχεία δεν είναι ενθαρρυντικά. Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) «OECD Science, Technology and Industry Outlook 2012», η χώρα μας υπολείπεται κατά πολύ από τον μέσο όρο των χωρών-μελών του ΟΟΣΑ, όσον αφορά όλα σχεδόν τα κριτήρια που αξιολογούν, συγκριτικά, τις επιδόσεις του εθνικού συστήματος επιστήμης και καινοτομίας της.

Ο Οργανισμός επισημαίνει τρία κρίσιμα θέματα στο πεδίο της έρευνας και ανάπτυξης στην Ελλάδα, τα οποία κρίνει, ότι πρέπει να αντιμετωπιστούν άμεσα: να βελτιωθεί το θεσμικό πλαίσιο και γενικότερα οι συνθήκες ώστε να ενισχυθεί η καινοτομία, να αποτελέσει η καινοτομία τον πυρήνα της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και, τέλος, να μετατραπεί η επιδεινούμενη «διαρροή εγκεφάλων» σε «κυκλοφορία εγκεφάλων». Η έκθεση διαπιστώνει, ότι το ερευνητικό σύστημα της Ελλάδας είναι αδύναμο, ενώ σε μεγάλο βαθμό λειτουργεί αποσυνδεδεμένο από την εγχώρια οικονομία και παραγωγή. Επίσης, επισημαίνει, ότι κύριο πρόβλημα είναι η ανεπαρκής εμπορική αξιοποίηση στις αγορές νέων προϊόντων από καινοτόμους επιχειρηματίες, ενώ βασική προτεραιότητα της Ελλάδας θα πρέπει να αποτελέσει η συνεργασία εγχώριων πανεπιστημίων και εταιριών.

Ο Οργανισμός υπογραμμίζει, ότι οι σοβαρές αδυναμίες που υφίστανται σήμερα αποτελούν τροχοπέδη στην ανάπτυξη του συστήματος καινοτομίας της χώρας και τις οποίες πρέπει η χώρα να υπερβεί, προκειμένου να ανακτηθεί η ανταγωνιστικότητά της. Η μελέτη σημειώνει, ότι οι δαπάνες για Έρευνα και Ανάπτυξη (R & D) έχουν σταματήσει σε επίπεδο 0,60% του ελληνικού ΑΕΠ (ο προηγούμενος εθνικός στόχος για ποσοστό 1,5% του ΑΕΠ έως το 2020 εκτιμάται, ότι δεν μπορεί πια να κερδηθεί). Επιπλέον, στο σύνολο των σχετικών εγχώριων δαπανών, κυριαρχούν οι δημόσιες επενδύσεις για έρευνα και ανάπτυξη, οι οποίες όμως, παρόλα αυτά, παραμένουν πολύ χαμηλότερες από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ.

Όσο θα διαρκεί η οικονομική κρίση και δεν θα λαμβάνονται μέτρα, η ήδη μεγάλη συρρίκνωση τόσο των δημοσίων όσο και των ιδιωτικών επενδύσεων για έρευνα και ανάπτυξη στην Ελλάδα θα επιδεινώνεται. Σύμφωνα με τον Οργανισμό, οι προερχόμενοι από την Ευρωπαϊκή Ένωση πόροι παραμένουν προς το παρόν η σημαντικότερη πηγή χρηματοδότησης των όποιων εγχώριων καινοτομιών. Ο Οργανισμός υποστηρίζει πως, γι' αυτό ακριβώς το λόγο, η βασική προτεραιότητα είναι να απορροφηθούν πλήρως αυτοί οι κοινοτικοί πόροι και να χρησιμοποιηθούν αποτελεσματικά.

Η επένδυση στην καινοτομία δεν σημαίνει αυτόματα και πρόοδο. Ενώ όμως η εξέλιξη είναι σταδιακή, οι προοπτικές είναι μεγάλες. Όσον αφορά τη χώρα μας, θα πρέπει να στοχεύσουμε σε μια μακροχρόνια στρατηγική, η οποία δεν μπορεί να φέρει άμεσα αποτελέσματα, αλλά μπορεί να δημιουργήσει θετικό επιχειρηματικό και επενδυτικό περιβάλλον και κλίμα, ώστε να ξανακερδηθεί η εμπιστοσύνη των επενδυτών, η οποία είναι απολύτως απαραίτητη για την επανεκκίνηση της οικονομίας μας.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ – ΤΣΑΡΟΥΧΑ
ΣΤ' Αντιπρόεδρος Βουλής των Ελλήνων

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

Ποιες οι δράσεις του υπουργείου σχετικά με το θέμα αυτό;
Η οικονομική κρίση ακυρώνει σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Οργανισμού τον στόχο για αύξηση των ήδη εξαιρετικά χαμηλών δαπανών για έρευνα και ανάπτυξη -που βρίσκονται στο 0,6% του ΑΕΠ- στο 1,5% του ΑΕΠ. Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία που δημοσιεύτηκαν, από τα κονδύλια του ΕΣΠΑ της περιόδου 2007-2013, από τα 24,3 δισ. έχουν πέσει στην πραγματική οικονομία τα 9,2. Πόσα από αυτά και σε τι ποσοστό αφορούσαν τον τομέα της καινοτομίας; Πως αντιμετωπίζει το υπουργείο το ζήτημα της μειωμένης απορροφητικότητας;

Αθήνα, 20 Σεπτεμβρίου 2012

Η Ερωτώσα Βουλευτής

Μαρία Κόλλια Τσαρουχά
ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων
Βουλευτής Ν. Σερρών